

دانشگاه کردستان
University of Kurdistan
زانگوی کردستان

دانشگاه کردستان دانشکده کشاورزی گروه اقتصاد کشاورزی

معرفی و اهداف رشته اقتصاد کشاورزی

اقتصاد کشاورزی رشته‌ای میان‌رشته‌ای است که با بهره‌گیری از اصول و روش‌های علم اقتصاد، به تحلیل تولید، مبادله، توزیع و مصرف محصولات کشاورزی می‌پردازد. هدف آن استفاده کارآمد از منابع محدود مانند زمین، آب، نیروی کار و سرمایه و کمک به افزایش بهره‌وری، پایداری تولید و تقویت امنیت غذایی است.

این رشته ابتدا بر کاربری زمین و افزایش بازده محصولات تمرکز داشت، اما امروز حوزه‌هایی مانند اقتصادسنجی کشاورزی، اقتصاد توسعه و روستایی، اقتصاد محیط‌زیست، مدیریت منابع طبیعی، سیاست‌گذاری کشاورزی و تحلیل بازار را نیز دربر می‌گیرد و نقش مهمی در ارزیابی پیامدهای اقتصادی سیاست‌های بخش کشاورزی دارد.

یکی از محورهای اساسی این رشته، توجه به امنیت غذایی است؛ موضوعی که نیازمند نظام تولیدی کارآمد و مدیریت علمی منابع تولید است. با توجه به محدودیت منابع و اهمیت غذا در استقلال اقتصادی کشورها، تربیت متخصصان اقتصاد کشاورزی اهمیت راهبردی دارد. هدف اصلی این رشته، تربیت نیروهای متخصصی است که علاوه بر آشنایی با مبانی علوم کشاورزی، به ابزارهای تحلیل اقتصادی مسلط باشند و بتوانند در برنامه‌ریزی کشاورزی، مدیریت منابع، تحلیل تولید، ارزیابی طرح‌ها و تحلیل سیاست‌های کشاورزی در سطوح مختلف نقش آفرینی کنند.

بر این اساس، اهداف گروه اقتصاد کشاورزی دانشگاه کردستان را می‌توان در دو محور اصلی خلاصه کرد: نخست، تربیت متخصصان اقتصاد کشاورزی در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری به‌منظور پاسخ‌گویی به نیازهای علمی، اجرایی و سیاست‌گذاری کشور؛ و دوم، انجام فعالیت‌های پژوهشی و تحقیقاتی کاربردی در حوزه‌های مختلف اقتصاد کشاورزی از جمله اقتصاد تولید، بازاریابی محصولات کشاورزی، اقتصاد منابع طبیعی و محیط‌زیست، سیاست‌های کشاورزی و توسعه پایدار. این دو محور مکمل یکدیگر بوده و در مجموع، رسالت گروه را در ارائه راهکارهای علمی و عملی برای حل مسائل اقتصادی بخش کشاورزی و ارتقای پایداری و کارایی این بخش محقق می‌سازند.

معرفی گروه اقتصاد کشاورزی دانشگاه کردستان:

گروه اقتصاد کشاورزی دانشگاه کردستان از سال ۱۳۸۵ با پذیرش دانشجویان در مقطع کارشناسی آغاز به کار کرد. در این مقطع، دانشجویان با مبانی اقتصاد خرد و کلان، اقتصاد تولید، سیاست‌های کشاورزی و بازاریابی محصولات آشنا می‌شوند و توانایی تحلیل مسائل اقتصادی بخش کشاورزی را کسب می‌کنند.

از سال ۱۳۸۸ پذیرش دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد آغاز شد. گرایش‌های ارائه‌شده شامل اقتصاد تولید و مدیریت واحدهای کشاورزی، منابع طبیعی و اقتصاد محیط‌زیست، سیاست و توسعه کشاورزی و بازاریابی محصولات کشاورزی است.

در سال ۱۴۰۰ مجوز پذیرش دانشجوی دکتری در گرایش اقتصاد تولید و مدیریت واحدهای کشاورزی صادر شد و از سال ۱۴۰۳-۱۴۰۴ نیز گرایش دکتری بازاریابی محصولات کشاورزی به برنامه‌های گروه افزوده شد. اکنون این گروه در سه مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری فعال است و با آموزش تخصصی و پژوهش‌های کاربردی، جایگاه علمی خود را در سطح منطقه‌ای و ملی تثبیت کرده است.

امکانات آموزشی و پژوهشی گروه اقتصاد کشاورزی

گروه اقتصاد کشاورزی دانشگاه کردستان با برخورداری از فضاهای آموزشی مناسب، محیطی مطلوب برای یادگیری و پژوهش فراهم کرده است. کلاس‌ها مجهز به تجهیزات کمک‌آموزشی نوین هستند و سالن همایش دانشکده با سیستم‌های صوتی و تصویری پیشرفته، امکان برگزاری نشست‌ها و برنامه‌های علمی حضوری و مجازی را فراهم می‌کند.

کارگاه تخصصی گروه نیز با مجموعه‌ای از نرم‌افزارهای اقتصادسنجی، تحلیل داده و مدل‌سازی اقتصادی تجهیز شده است تا دانشجویان بتوانند پژوهش‌های خود را با استفاده از ابزارهای روز انجام دهند. کتابخانه تخصصی دانشکده نیز با منابع علمی مرتب، دسترسی دانشجویان و پژوهشگران به اطلاعات معتبر را تسهیل می‌کند. این مجموعه امکانات، زمینه ارتقای کیفیت آموزش و پژوهش در گروه را فراهم ساخته است.

اعضای هیأت علمی گروه اقتصاد کشاورزی:

دکتر حامد قادرزاده

مرتبه علمی: دانشیار

مدرک تحصیلی: دکتری اقتصاد کشاورزی، کارشناسی ارشد مهندسی اقتصاد کشاورزی، کارشناسی مهندسی اقتصاد کشاورزی

حوزه‌های تخصصی و پژوهشی: اقتصادسنجی، اقتصاد تولید، اقتصاد منابع طبیعی و محیط زیست، بازاریابی محصولات کشاورزی

راه ارتباطی: hamedar2002@uok.ac.ir

دکتر محمود حاجی رحیمی

مرتبه علمی: استادیار

مدرک تحصیلی: دکتری اقتصاد کشاورزی، کارشناسی ارشد اقتصاد کشاورزی، کارشناسی مهندسی اقتصاد کشاورزی

حوزه‌های تخصصی و پژوهشی: رشد و توسعه پایدار کشاورزی، اقتصاد منابع طبیعی، مدیریت ریسک، اقتصاد بیمه محصولات کشاورزی

راه ارتباطی: mhajirahimi@uok.ac.ir

دکتر پرینا علیزاده

مرتبه علمی: استادیار

مدرک تحصیلی: دکتری اقتصاد کشاورزی - گرایش بازاریابی محصولات کشاورزی، کارشناسی ارشد اقتصاد کشاورزی، کارشناسی مهندسی کشاورزی - اقتصاد کشاورزی

حوزه‌های تخصصی و پژوهشی: بازاریابی محصولات کشاورزی، توسعه بازار و تحلیل رفتار مصرف‌کننده، زنجیره ارزش محصولات کشاورزی، برندسازی و ارتقای رقابت پذیری محصولات کشاورزی

راه ارتباطی: p.alizadeh@uok.ac.ir

توانمندی‌ها و مهارت‌های مورد نیاز داوطلبان و فارغ التحصیلان:

داوطلبان این رشته لازم است پایه علمی مناسب و توانایی متوسط در ریاضیات داشته باشند. علاقه‌مندی به مباحث اقتصادی، مدیریتی و تصمیم‌گیری در حوزه کشاورزی، همراه با انگیزه و پشتکار، نقش مهمی در موفقیت تحصیلی و حرفه‌ای دارد.

فارغ‌التحصیلان این رشته توانایی فعالیت در حوزه‌های مرتبط با تولید، توزیع و مصرف محصولات کشاورزی را دارند. مهم‌ترین توانمندی‌های آنان عبارت است از:

- تدوین و ارزیابی اقتصادی طرح‌ها و پروژه‌های کشاورزی و زیربنایی
- طراحی الگوی کشت و تولید با رویکرد اقتصادی
- تحلیل هزینه، درآمد و سودآوری فعالیت‌های تولیدی
- استفاده از مدل‌های کمی برای سنجش کارایی و تخصیص بهینه منابع
- فعالیت در حوزه بازاریابی و بازاریابی محصولات کشاورزی
- تحلیل رفتار مصرف‌کننده و طراحی استراتژی‌های بازاریابی
- طراحی و تحلیل زنجیره ارزش محصولات کشاورزی
- ارزیابی اقتصادی پروژه‌های محیط‌زیستی و منابع طبیعی
- همکاری در طرح‌های منطقه‌ای و ملی با مهندسان مشاور
- اجرای طرح‌های پژوهشی و تحلیل سیاست‌های بخش کشاورزی
- مشارکت در فعالیت‌های آموزشی و ترویجی مرتبط با اقتصاد کشاورزی
- این مهارت‌ها جایگاه حرفه‌ای فارغ‌التحصیلان را در مسیر توسعه پایدار بخش کشاورزی تقویت می‌کند.

بازار کار و فرصت‌های شغلی رشته اقتصاد کشاورزی

فارغ‌التحصیلان اقتصاد کشاورزی با توجه به مهارت‌های تحلیلی و تخصصی خود، از فرصت‌های شغلی گسترده‌ای برخوردارند. توانایی در تحلیل اقتصادی طرح‌ها، مدیریت و تخصیص منابع، بازاریابی محصولات کشاورزی و ارائه راهکارهای علمی برای توسعه پایدار، آنان را به نیروهای کارآمد در بازار کار تبدیل می‌کند. این رشته حوزه‌های متنوعی از تولید تا مصرف محصولات کشاورزی را پوشش می‌دهد و فارغ‌التحصیلان می‌توانند در فعالیت‌هایی مانند تدوین و ارزیابی اقتصادی طرح‌های کشاورزی، تحلیل پروژه‌های بزرگ، طراحی الگوی کشت، تحلیل هزینه و درآمد، مدل‌سازی کارایی، بازاریابی داخلی و خارجی، همکاری در طرح‌های ملی و منطقه‌ای، اجرای پژوهش‌های تخصصی و مشارکت در آموزش و ترویج فعالیت کنند.

مهم‌ترین محل‌های اشتغال این رشته شامل وزارت جهاد کشاورزی و سازمان‌های تابعه، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، سازمان نظام مهندسی کشاورزی، بانک‌ها به‌ویژه بانک کشاورزی، صندوق بیمه محصولات کشاورزی، شرکت‌های مهندسان مشاور، کشت و صنعت‌ها، تعاونی‌های تولید، دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و همچنین نهادهای بین‌المللی فعال در توسعه کشاورزی و منابع طبیعی است. این گستره شغلی نشان‌دهنده نقش کلیدی اقتصاد کشاورزی در امنیت غذایی، مدیریت منابع و توسعه پایدار کشور است.

ساختار آموزشی، واحدهای درسی و منابع پیشنهادی رشته اقتصاد کشاورزی

بر اساس برنامه مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دانشجویان دوره کارشناسی اقتصاد کشاورزی موظف به گذراندن در مجموع ۱۳۰ واحد درسی هستند که شامل ۲۲ واحد دروس عمومی، ۹ واحد دروس علوم پایه، ۹۵ واحد دروس تخصصی و ۴ واحد دروس اختیاری است. این ساختار آموزشی به‌گونه‌ای طراحی شده است که دانشجویان علاوه بر آشنایی با مبانی علوم کشاورزی، مهارت‌های تحلیلی و تخصصی لازم در حوزه اقتصاد کشاورزی را به‌صورت جامع فراگیرند.

در مقطع کارشناسی ارشد، دروس امتحانی کنکور شامل زبان خارجی، اقتصاد خرد، اقتصاد کلان، اقتصادسنجی، اقتصاد منابع طبیعی، اقتصاد توسعه کشاورزی و سیاست‌های کشاورزی، و مدیریت مزرعه است. این مجموعه درسی دانشجویان را برای ورود به دوره‌های تحصیلات تکمیلی و فعالیت‌های تخصصی در حوزه اقتصاد کشاورزی آماده می‌کند.